

≡ HÉÐINN ≡

Fréttabréf – mars 2026

Umfangsmesta verkefni Hédins á þessari öld

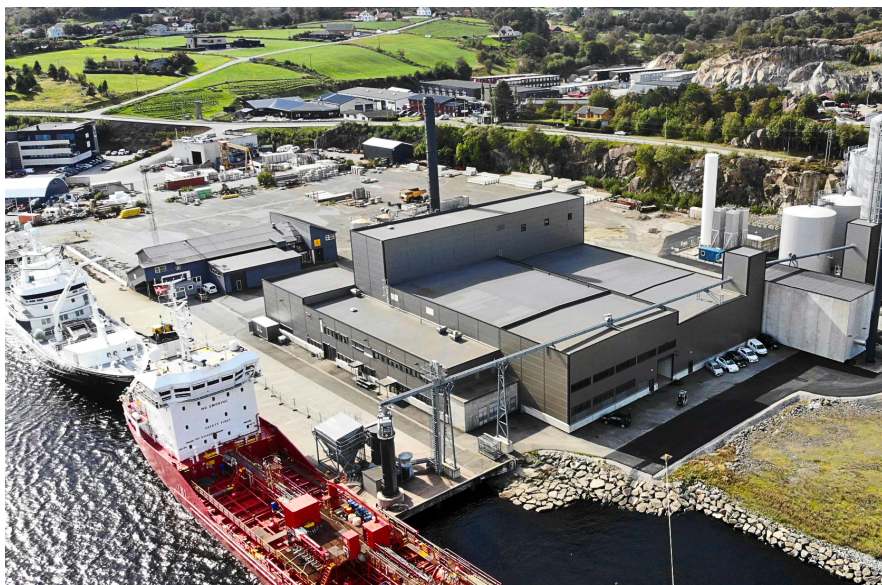
„Verksmiðjan við Egersund er stærsta einstaka verk Hédins frá aldamótum. Þetta var í fyrsta skipti í mjög langan tíma sem ný fiskimjölsverksmiðja af þessari stærðargráðu var byggð frá grunni en ekki verið að bæta og breyta gömlum verksmiðjum eins og er yfirleitt venjan,” segir Eðvarð Ingi Björgvinsson framkvæmdastjóri Hédins um verksmiðju norska mjöl- og fiskolíuframleiðandands Prima Protein sem var tilnefnt í hópi fimm efstu fyrirtækja í vali á fyrirtæki ársins 2025 á vegum Næringsforeningen, svæðisbundinna samtaka atvinnulífsins í Noregi.

Verksmiðjan Prima Protein var gangsett árið 2019 en hún var hönnuð og smíðuð frá grunni af Hédni sem fagnaði 100 ára afmæli árið 2022. Rekstur Prima Protein hefur þótt mikið ævintýri í Noregi en félagið hefur verið rekið með drjúgum hagnaði frá fyrsta degi.

Tankar á flotprömmum

„Það var hugað sérstaklega að allri hráefna- og orkunýtingu þessarar verksmiðju og þrátt fyrir að vera orðin sex ára gömul eru þessir þættir með því betra sem finnst í dag. Við settum til dæmis upp tvö þúsund fermetra eimingartæki og þrjá stóra forsjóðara til að endurnýta umfram varmaorku sem myndast í ferlinu. Í raun er þetta ekkert frábrugðið því sem við höfum gert í verksmiðjunum hérna heima síðustu ár enda orkunýting afar mikilvæg í svona rekstri,” útskýrir Eðvarð og bætir við að Hédinn hafi komið víða við sögu í Egersund.

„Sumarið 2022 tókum við til dæmis að okkur að fella og flytja mjóltanka í Grønehaugen við Egersund og setja upp við verksmiðju hinum megin við fjörðinn í Ryttervik. Þetta var flókið verkefni. Hver tankur vegur 80 tonn, er 30 metrar að hæð og 7,6 metrar í þvermál. Við fluttum þá á flotpramma á milli staða.”

Verksmiðja Prima Protein við Egersund á suðvesturströnd Noregs.

750 tonn á sólarhring

Verksmiðja Prima Protein getur tekið á móti 750 tonnum af hráefni á sólarhring. Hún er búin fjölmörgum lausnum sem hafa verið próaðar hjá Hédni yfir langt skeið til að tryggja gæði og stöðugleika framleiðslunnar. Þar býr fyrirtækið að áratugalangri reynslu. Hédinn á ríkan þátt í þróun og uppbyggingu þeirra tíu fiskimjölsverksmiðja sem starfa hér á landi auk þess að stýra byggingu fiskimjölsverksmiðja í Færeyjum, Finnlandi og á öðrum stöðum í Noregi.

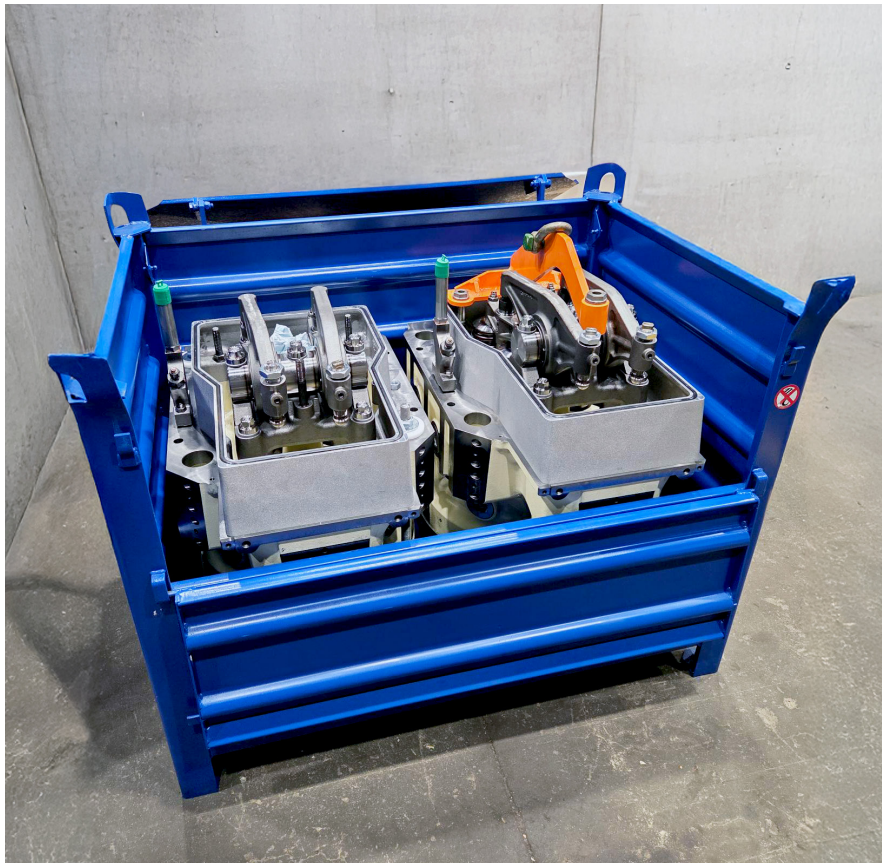
Að sögn Eðvarðs er Hédinn nú með nokkur verkefni í gangi hjá fiskimjölsverksmiðjum, þar á meðal hjá Loðnuvinnslunni, Skinney-Þinganesi, Ísfélaginu og Vedde í Noregi.

Rekstrarhagnaður Prima Protein var í fyrra að andvirði 2,4 milljarða íslenskra króna en fyrirtækið hefur verið rekið með rekstrarhagnaði frá fyrsta starfsári.

Egersund er næststærsti útgerðarbær Noregs á eftir Ålesund. Íbúar eru um tólf þúsund og þar er ein besta höfn Noregs frá náttúrunnar hendi.

Tímamótaþjónusta í viðhaldi skipa

Ný þjónusta Héðins fyrir útgerðarfélög hefur verið bylting í viðhaldi og viðgerðum skipa. Með svokölluðum skiptipotti býður Héðinn nú upp á tilbúið úrval af íhlutum og varahlutum á lager í sérhönnuðum kössum sem hægt er að senda um allt land eða út í heim.

Útgerðarfélög þurfa ekki að binda fjármagn í dýrum varahlutum á eigin lager. Skiptipotturinn inniheldur tilbúinn varahlutalager sem er aðgengilegur um leið og þörf krefur.

Þessi nálgun gerir Héðni kleift að veita mun hraðari, skilvirkari og áreiðanlegri þjónustu en áður hefur þekkist á Íslandi. Notuðum eða biluðum búnaði er skipt samstundis út eða tekinn í land til viðgerðar.

„Við höfum nú þegar fjárfest í tólf strokklokum, slífum, spíssum og dæludrifum fyrir skiptipottinn,“ segir Grétar Ólafsson, deildarstjóri skipa- og véladeildar, og útskýrir að hugmyndafræðin á bak við slíkan pott sé einföld. „Þegar skip koma að landi eigum við þessa mikilvægu íhluti fullkláraða og því er hægt að veita þjónustu miklu hraðar en áður. Aðeins framleiðandinn Bergen Engines í Noregi er með sambærilegt fyrirkomulag, og því erum við að stíga mikilvægt skref til að bjóða sambærilega þjónustu og þekkist á alþjóðlegum markaði.“

Fyrir útgerðarfélög er hver klukkustund sem skip liggur bilað í höfn dýrkeypt. Þetta kerfi lágmarkar þann tíma og tryggir að viðhald á vélbúnaði tefji ekki veiðar eða flutninga umfram það sem nauðsynlegt er.

Brot úr sögu Héðins

Stórir geymslutankar hafa verið á verkefnaskrá Héðins allt frá upphafi. Árið 1927 réðust Héðinn og Hamar í stærsta verkefni sem íslenskar vélsmiðjur höfðu tekið að sér fram að þeim tíma. Það fól í sér smíði olíugeyma fyrir nýja olíugeymslustöð Shell hf. sem reis við Skerjafjörð. Verkið hófst í júní þetta ár og var nærri lokið í desember.

Fimmtíu til hundrað manns unnu að því daglega. Reistir voru þrír stórir olíutankar og aðrir minni. Allir naglar í tönkunum voru lofthnoðaðir og samskeyti járnþynnanna loftgreipt. Voru notuð „nýtizku þéttiloftstæki“ eins og segir í samtímaheimildum um þessar umfangsmiklu framkvæmdir. Myndin sýnir frá tankasmíði í Laugarnesi á sjötta áratug síðustu aldar.

Ef afhending á heitu vatni stöðvast aftur vegna eldgoss munu neyðarstöðvarnar sjá til þess að hægt er að halda veitukerfum frostfríum og draga úr líkum á frostskekkjum fasteigna á svæðinu.

Uppsetning á neyðarbúnaði lokið við Fitjar og Rockville

Í desember var lokið við að setja upp neyðarkyndistöðvar á Fitjum við Reykjanesbæ. Áður hafði sambærilegum búnaði verið komið upp við Rockville. Kyndistöðvarnar eiga að koma í veg fyrir rof á afhendingu á heitu vatni á Suðurnesjum eins og gerðist þegar þegar hraunstraumur frá Sundhnúksgígum tók lagnir í sundur við Svartsengi í febrúar 2024 og íbúar voru heitavatnslausir í fjóra sólarhringa.

Veðrið lék við starfsmenn þegar lokafrágangur stóð yfir við neyðarkyndistöðvar á Fitjum í desember.

Myndirnar sem hér fylgja sýna starfsfólk Héðins að störfum við að setja upp búnaðinn við Fitjar fyrr í mánuðinum. Héðinn smíðaði fjögur sett af varma-
stöðvum sem hafa verið settar upp við Rockville og nú við Fitjar.

„Hér við Fitjar eru þetta fjórir stórir olíukatlar sem eru samtengdir við tvær neyðarvarmastöðvar. Stöðvarnar ganga fyrir dísilolíu og því hægt að láta þær ganga eins lengi og þörf er á,“ segir Sigurjón Uggi Ívarsson, vélstjóri hjá Héðni og verkstjóri verksins við Fitjar.

Neyðarstöðvarnar munu sjá til þess að hægt verður að halda veitukerfum frostfríum, draga úr líkum á frostskekkjum fasteigna á svæðinu og auðvelda íbúum að ná upp innihita með rafmagnskyndingu ef meginlagnir fara aftur í sundur eins og gerðist í febrúar 2024.

Kyndistöðvarnar eru samstarfsverkefni stjórnvalda, HS Orku og HS Veitna. Þær eru hreyfanlegar og ekkert því til fyrirstöðu að taka þær niður og setja þær upp annars staðar á landinu ef þörf krefur.

Fyrirmyndarfyrirtæki ársins 2026

Fjölbreytt tækifæri fyrir iðnnema

Í febrúar hlaut Héðinn viðurkenningu sem eitt af þremur fyrirmyndarfyrirtækjum ársins 2026 frá Nemastofu atvinnulífsins. Verðlaunaafhendingin fór fram á Nýsveinahátíð Iðnaðarmannafélagsins í Reykjavík þann 7. febrúar.

Halla Tómasdóttir forseti Íslands afhenti verðlaunin af hálfu Nemastofunnar, en markmið hennar er fjölgun faglærðs starfsfólks í atvinnulífinu, meðal annars með því að stuðla að fjölgun fyrirtækja og iðnmeistara sem bjóða nemum vinnustaðanám.

Telma Sveinsdóttir mannauðsstjóri Héðins tók við viðurkenningunni fyrir hönd fyrirtækisins. Við sama tækifæri fékk Maxime Liotta, rennismiður hjá Héðni, viðurkenningu fyrir framúrskarandi árangur á sveinsprófi.

Á undanförunum árum hefur Héðinn unnið markvisst að því að kynna fyrirtækið betur fyrir nemum á öllum skólastigum.

„Við lítum á það sem okkar samfélagslegu ábyrgð að styðja ungt fólk í iðnnám,“ segir Telma og bætir við að í janúar hafi Héðinn hafið samstarf við Tækniskólann sem felst í því að nemar fá einingar fyrir að mæta einu sinni í viku í starfsnám. „Nemarnir mæta alls sjö sinnum til okkar og fá að vera hér eins og starfsmenn og kynnast betur því fagi sem þeir eru að læra.

Við erum núna með fjóra nema hjá okkur sem koma einu sinni í viku. Þetta er virkilega skemmtilegt verkefni og okkar starfsmenn taka einstaklega vel á móti nemunum,“ segir Telma.

Halla Tómasdóttir, Telma Sveinsdóttir og Ólafur Jónsson, forstöðumaður Nemastofu atvinnulífsins.

Telma Sveinsdóttir ásamt Maxime Liotta, rennismið hjá Héðni.

Útskipunarkerfi fyrir Loðnuvinnsluna

Í febrúar luku starfsmenn Héðins við að setja upp útskipunarkerfi fyrir Loðnuvinnsluna á Fáskrúðsfirði. Smíðaðir voru tæpir 200 metrar af drögurum, undirstöður og útskipunarkrani. Þessir dragarar flytja mjöl frá verksmiðjuhúsinu að lager

eða beint að útskipunarkrananum. Nú stendur yfir hönnun hjá Héðni á nýju löndunarhúsi og búnaði inn í það fyrir Loðnuvinnsluna. Reiknað er með að uppsetningu og frágangi á því verkefni ljúki á seinni hluta þessa árs.